

Spółeczne Gimnazjum „OMEGA” im. Górnośląskich Noblistów w Katowicach

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Motto:

*Dziecko chce być dobre
Jeśli nie umie - naucz
Jeśli nie wie - wytłumacz
Jeśli nie może - pomóż*

Janusz Korczak

ROK SZKOLNY 2016/2017

Spis Treści:

- I. Wstęp.
  1. Podstawowe założenia Programu Wychowawczego Społecznego Gimnazjum „OMEGA”.
  2. Misja Społecznego Gimnazjum „OMEGA” im. Górnośląskich Noblistów w Katowicach.
  3. Sylwetka absolwenta szkoły.
  4. Diagnoza środowiska wychowawczego - uwarunkowania programu.
  5. Adresaci programu.
  6. Podstawy prawne.
- II. Cele programu.
- III. Procedury osiągnięcia celów.
  1. Metody pracy.
  2. Formy pracy.
  3. Warunki bazowe niezbędne do realizacji programu.
  4. Podstawowe zadania podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji Programu Wychowawczego.
- IV. Obszary oddziaływań wychowawczych wraz z konkretnymi zadaniami edukacyjnymi i sposobami ich realizacji.
- V. Kalendarz świąt, uroczystości i ważnych wydarzeń Zespołu Szkół „OMEGA”.
- VI. Ewaluacja programu wychowawczego.

I. WSTĘP.

Preambuła Ustawy o Systemie Oświaty z 1997 roku stwierdza, iż oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji Praw Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości Kultur Europy i świata. Edukacja szkolna winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności i wolności.

1. Podstawowe założenia Programu Wychowawczego Gimnazjum „OMEGA”.

Kształcenie ogólne w szkole gimnazjalnej tworzy fundament wykształcenia umożliwiając uczniom w przyszłości zdobycie kwalifikacji zawodowych. Szkoła rozwija wiedzę uczniów, poszerza ich zainteresowania dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny.

Chcąc, aby szkoła było placówką przyjazną młodzieży i rodzicom dążymy do tego, by nasi wychowankowie uczyli się i wychowywali w atmosferze wzajemnej tolerancji, poszanowania prawa i godności osobistej. W swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczo-profilaktycznych i opiekuńczych kierujemy się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską. Staramy się rozpoznawać i zaspakajać wszelkie potrzeby naszych wychowanków, w tym tę najważniejszą – potrzebę bezpieczeństwa, która warunkuje prawidłowy rozwój i efektywność oddziaływań wychowawczych. Dlatego też proces wychowawczy realizowany przez naszą szkołę obejmuje różne obszary osobowości ucznia, w tym: uczenie się rozpoznawania i panowania nad emocjami, rozwijanie procesów poznawczych, zainteresowań i uzdolnień, doskonalenie sprawności fizycznej, doskonalenie procesu komunikowania się z otaczającym środowiskiem, nabywanie umiejętności działania i współzycia w grupie społecznej, czy nabywania umiejętności rozpoznawania sytuacji mogących zagrażać życiu czy zdrowiu.

Powyższe zadania w sposób pośredni lub bezpośredni realizowane są ramach Programu Wychowawczego i Profilaktyki Gimnazjum „OMEGA”. Głównym celem Programu jest kształtowanie osobowości ucznia, wspieranie jego indywidualnego, prawidłowego rozwoju, rozwijanie jego zainteresowań i uzdolnień we współpracy z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami, specjalistami oraz dyrekcją Zespołu Szkół „OMEGA”.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie adolescencji. Zaspakajając jego potrzeby nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym, zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Z naszych doświadczeń w organizacji procesu wychowawczego oraz specyfiki szkoły wynika, że realizacja założeń Programu jest możliwa jedynie przy ścisłej współpracy wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za wychowanie i nauczanie ucznia i pozwala na dobre przystosowanie się do roli bycia uczniem, funkcjonowania w życiu społecznych oraz jest gwarantem satysfakcji i zadowolenia młodzieży, ich rodziców i nauczycieli.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna Gimnazjum jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno- wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym. Program uwzględnia priorytety wychowawcze w roku szkolnym 2016/2017 tj. rozwijanie kompetencji czytelniczych, upowszechnianiem czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, rozwijanie kompetencji informatycznych oraz kształtowanie postaw i wychowanie do wartości.

2. Misja Społecznego Gimnazjum „OMEGA”.

Nadrzędnym celem naszej szkoły jest takie kształcenie uczniów, aby wyposażyć ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w rozwijającym się świecie, a w szczególności do zdobywania dalszej wiedzy. Chcemy, aby szkoła harmonijnie realizowała funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, stwarzając możliwość aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i uznając przy tym za niezwykle istotne zaspokajanie potrzeb młodzieży oraz ich rodziców w odniesieniu do oferty edukacyjnej szkoły. Dążymy do przygotowania ucznia do podejmowania trafnych decyzji, samodzielnego myślenia oraz aktywnego udziału w życiu społecznym. Dbamy o wysoką jakość usług edukacyjnych, profesjonalizm pracy pedagogicznej, tworzymy mechanizmy stałej kontroli jakości prowadzonych zajęć i oceny pracy nauczycieli z tego punktu widzenia. Pragniemy, aby nasi uczniowie czerpali radość z pobytu w szkole, a rodzice satysfakcję z rezultatów naszej współpracy.

W naszej szkole tworzymy właściwą atmosferę dla wszechstronnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego ucznia. Stawiamy sobie, więc za cel przygotowanie uczniów do swobodnego poruszania się w nowej rzeczywistości, uczymy ich rozpoznawania swoich potrzeb i świadomego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów oraz hierarchizacji wartości. Bazujemy na pedagogicznym zaangażowaniu wszystkich nauczycieli, którzy są otwarci na potrzeby ucznia i dbają o jego dobro, życzliwie współpracując ze sobą, są gotowi do wprowadzania innowacji, podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Społeczność szkoły tworzą uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy, którzy współpracują ze sobą i dbają o jak najlepszy wizerunek naszej placówki, pozytywnie się z nią identyfikując.

Szkoła jest bardzo dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne, spełniające wymogi nowych programów nauczania oraz potrzeby i oczekiwania uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Estetyczna i nowoczesna baza szkoły pozwala na prowadzenie różnorodnych zajęć edukacyjnych.

Działania nasze koncentrują się wokół:

- kształtowania dojrzałej osobowości ucznia,
- kształtowania postaw obywatelskich i samorządowych, respektowania praw człowieka w szkole,
- ścisłej współpracy między rodzicami a wychowawcami, a także dążeniu do większego zaangażowania rodziców w życie szkoły,
- tworzenia atmosfery szacunku i zaufania w relacjach uczeń – uczeń, nauczyciel – uczeń, nauczyciel – rodzice,
- współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi działania szkoły,
- integracji środowiska szkolnego a także wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa co zapewni w szkole dobrą atmosferę,
- przeciwdziałania zachowaniom nieakceptowanym społecznie poprzez stwarzanie uczniom możliwości aktywnego i rozwijającego ich zdolności i zainteresowania spędzania czasu wolnego.

3. Sylwetka absolwenta szkoły.

W efekcie oddziaływań wychowawczych każdy nasz absolwent:

- wyposażony zostanie w system wartości, którego istotnym elementem jest szacunek dla siebie i drugiego człowieka, tolerancja dla odmiennych poglądów, wyznań i kultur,
- będzie aktywny, ciekawy świata i wiedzy, rozwijający swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- nabędzie umiejętności komunikowania się i kontrolowania własnych emocji;
- będzie przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także ponoszenia konsekwencji nieudanych wyborów,
- będzie umiał zgodnie współżyć i współpracować w zespole, szanując pracę swoją i innych;
- dążyć będzie do nieustannego doskonalenia i kształtowania zarówno osobowości jak i doskonalenia zawodowego,
- w życiu stosować będzie zasady savoir – vivre,
- świadomy będzie zarówno swoich praw jak i obowiązków,
- będzie przygotowany do życia w społeczeństwie i w rodzinie,
- będzie umiał dbać o zdrowie swoje i bliskich a także o środowisko naturalne,
- pozna siebie i będzie umiał wyeksponować swoje dobre i mocne strony,
- będzie potrafił dbać o własny rozwój duchowy, uwrażliwiony na piękno, szanując dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- wyposażony zostanie w odpowiedni zasób wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, oraz odpowiedzialności prawnej za stosowanie tych używek w miejscach publicznych,
- będzie umiał oprzeć się patologiom społecznym.

4. Diagnoza środowiska wychowawczego - uwarunkowania programu.

Młodzież uczęszczająca do Gimnazjum „Omega” pochodzi z różnych miejscowości na terenie województwa śląskiego. Większość z uczniów wychowuje się w rodzinach dobrze sytuowanych materialnie. Rodzicom zależy na zapewnieniu im wykształcenia na dobrym poziomie, rozwijaniu zainteresowań i talentów swoich dzieci oraz przyjaznym środowisku wychowawczym. Każdy z uczniów rozpoczynających naukę w gimnazjum ma swój indywidualny zasób doświadczeń, tych edukacyjnych oraz społeczno – emocjonalnych. Każdego z nich charakteryzuje wysoki potencjał intelektualny ale różni się od siebie tempem rozwoju, który czasem przebiega w sposób nieharmonijny. Wysoki status materialny rodziców oraz przemiany społeczno – ekonomiczne, zaangażowanie w pracę zawodową generują jednocześnie inne problemy natury wychowawczej. Zapracowani rodzice mają coraz mniej czasu dla swoich dzieci i aktywne zaangażowanie w proces wychowawczy. Coraz częściej zdarzają się również przypadki rozpadu rodziny (rozwód rodziców, długotrwała nieobecność jednego z rodziców wynikająca z podjęcia pracy zarobkowej za granicą). Tymczasem potrzeby psychiczne młodzieży w zakresie rozwoju społecznego, zwłaszcza w okresie adolescencji, pozostały niezmiennie i jak zawsze oczekują oni od rodziców miłości, akceptacji oraz zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa. Zdarza się, że potrzeby te są niezaspakajane i wtedy rodzą się problemy natury emocjonalnej. Kolejnym realnym zagrożeniem dla prawidłowego rozwoju naszych gimnazjalistów są zjawiska jakie wynikają z szybkiego

postępu technicznego i uwarunkowań współczesnego świata (szybkie tempo życia, brak czasu na odpoczynek, stres, czy media społecznościowe). Wymienione czynniki potęgują różnego rodzaju problemy wynikające z trudnego okresu dojrzewania w jaki wchodzi uczniowie gimnazjum. Dodatkowe trudności zwłaszcza w rozwoju społecznym uczniów generują częste zmiany w składach poszczególnych zespołów klasowych (dochodzą nowi uczniowie i rezygnują z kształcenia uczniowie, którzy już w nich funkcjonowali). Taka sytuacja czasami negatywnie wpływa na integrację społeczną i poczucie bezpieczeństwa nowo przybyłych uczniów. Wymaga ona jednocześnie intensyfikacji działań wychowawczych skierowanych na kształtowanie prawidłowych i pozytywnych relacji rówieśniczych w tych zespołach oraz ich ponowną integrację.

Diagnoza potrzeb i obserwacji zachowań uczniów w Społecznym Gimnazjum „OMEGA” przeprowadzona została w oparciu o:

1. obserwację środowiska szkolnego pod kątem występujących problemów;
  2. sprawozdania wychowawców zespołów klasowych oraz wychowawców świetlicy szkolnej;
  3. diagnozy funkcjonowania społeczno – emocjonalnego zespołów klasowych (monitorowanie zachowań nowo przyjętych uczniów);
  4. analizy dokumentacji psychologa i pedagoga szkolnego;
  5. badań ankietowych (w grupach uczniów, rodziców i nauczycieli) dotyczących wiedzy na temat substancji psychoaktywnych, w tym tzw. „dopalaczy”;
  6. analizy dokumentów szkolnych, protokołów z Rad Pedagogicznych;
  7. rozmów wychowawczych (indywidualnych i z zespołami klasowymi) z uczniami, nauczycielami na temat dostrzeganych przez nich problemów;
  8. konsultacji z rodzicami uczniów;
  9. analizy frekwencji uczniów;
  10. współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Specjalistycznymi Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, Sądem Rejonowym, Komendą Miejską Policji w Katowicach, Strażą Miejską w kontekście zapobiegania i rozwiązywania sytuacji trudnych.
- Zawarte w Programie Wychowawczym i Profilaktyki Społecznego Gimnazjum „OMEGA” oddziaływania mają przeciwdziałać, korygować i minimalizować skutki przedstawionych powyżej problemów.

5. Adresaci programu.

Program skierowany jest do młodzieży, rodziców oraz nauczycieli Społecznego Gimnazjum „OMEGA” im. Górnośląskich Noblistów w Katowicach. Założenia teoretyczne Programu Wychowawczego, wybrane do realizacji obszary oraz cele zintegrowane zostały z treściami programowymi kształcenia ogólnego w szkole gimnazjalnej, Planem Pracy Zespołu Szkół „OMEGA” oraz dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów a także specyfiki szkoły. Nieodłącznym elementem programu jest ścisła współpraca dyrekcji, nauczycieli, wychowawców, rodziców ucznia oraz pracujących w szkole specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda).

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem szkolnym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

6. Podstawy prawne.

- Konstytucję RP, art.48 ust. 1, art. 53 ust 3, art. 72 ust 1 (Dz. U. 1997 r. Nr 78, pozycja 483 z późniejszymi zmianami);
- Konwencja Praw dziecka (przyjęta przez Zgromadzenie ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r.) Art. 19 oraz Art. 33.;
- Ustawę z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późniejszymi zmianami);
- Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela, art. 6 (Dz. U z 2007 r. Nr 247, pozycja 1821 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2016 poz. 895);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, Dz.U. 2002 nr 10 poz. 96 (nowelizacja rozporządzenia z 21 maja 2001r.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 września 2016 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. 2016 poz. 1453);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii z póź. zmianami (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 487);
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298 i 1916 oraz z 2016 r. poz. 960 z póź. zmianami);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 1994 Nr 111 poz. 535; tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 546, 960);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz.U. 2015 poz. 1667);
- Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).

II. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO .

Cele główne programu:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

Cele szczegółowe:

1. Tworzenie warunków do wielozmysłowego poznawania otaczającego świata i przeżywania obserwowanych zjawisk.
2. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w sposób werbalny i niewerbalny.
3. Budowanie adekwatnego poczucia własnej i wartości i pozytywnego obrazu „Ja”.
4. Kształtowanie pozytywnego stosunku ucznia do rówieśników, nauczycieli i wychowawców.
5. Wdrażanie do współpracy i współdziałania w grupie.
6. Kształtowanie umiejętności nawiązywania przyjaźni.
7. Wdrażanie do poszanowania własności swojej i cudzej.
8. Budowanie systemu wartości.
9. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć.
10. Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresu i porażek.
11. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i dokonywania wyborów.
12. Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złu fizycznemu i psychicznemu – postawa asertywna.
13. Praca nad umiejętnościami kontroli zachowania własnego ucznia i jakością kontaktów z innymi.
14. Przeciwdziałanie przemocy i agresji – doskonalenie sposobów rozwiązywania konfliktów.
15. Dostarczenie wiedzy na temat zagrożeń ze strony środowiska przyrodniczego i społecznego oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.

16. Kształtowanie pozytywnych nawyków korzystania z nowoczesnych mediów (telewizja, internet, tablet, telefon).
17. Promowanie zdrowego stylu życia (aktywność fizyczna, profilaktyka prozdrowotna).
18. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
19. Kształtowanie u młodzieży poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.
20. Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.
21. Wzbogacanie wiedzy rodziców o potrzebach psychicznych młodzieży oraz sposobach udzielania im pomocy i wsparcia.

Przedstawione powyżej cele realizowane będą w ramach następujących **obszarów wychowawczych:**

- I. Kształtowanie umiejętności personalnych – budowanie systemu wartości.**
- II. Kształtowanie umiejętności społecznych.**
- III. Promowanie zachowań prozdrowotnych.**

III. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW.

1. Metody pracy.

- podające: opowiadanie, wykład, opis, pogadanka, filmy edukacyjne;
- eksponujące (pokaz z elementami przeżycia): przedstawienie teatralne, filmy, wystawy, drama, inscenizacje własne uczniów;
- programowe - w oparciu o program nauczania, przy użyciu książki, komputera itp.;
- praktyczne: metoda projektu, ćwiczenia laboratoryjne, warsztaty psychoedukacyjne, konkursy, treningi, dydaktyczne zabawy relaksacyjne, gry i zabawy ruchowe, spotkania, praca w terenie, wyjścia edukacyjne;
- problemowe: wykład problemowy, klasyczna metoda problemowa, gry integracyjne, twórcze rozwiązywanie problemów, twórczość artystyczna, projekty, dramy, debaty, lekcje prowadzone przez uczniów, autoprezentacje.

2. Formy pracy.

- praca indywidualna,
- prace użyteczne,
- spacer, wycieczki, rajdy;
- udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, projekcjach filmowych
- zajęcia zorganizowane w ramach kół zainteresowań,
- zajęcia psychoedukacyjne o charakterze profilaktycznym, treningi

- udział w uroczystościach szkolnych
- konkursy, turnieje, festiwale, przeglądy

3. Warunki bazowe niezbędne do realizacji programu.

- infrastruktura szkolna (sala lekcyjne, pracownie przedmiotowe, pracownia językowa, świetlica, sale gimnastyczne);
- odpowiednio wyposażone miejsca odpoczynku,
- pomoce dydaktyczne; ogród szkolny, sala teatralna;
- programy nauczania poszczególnych przedmiotów realizowane przez nauczycieli, programy wychowawcze klas,
- programy zajęć dodatkowych prowadzonych przez nauczycieli przedmiotów dodatkowych (religia, etyka, plastyka, zajęcia teatralne, Aikido, szachy);

4. Podstawowe zadania podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji Programu Wychowawczego.

Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pielęgniarką szkolną.

Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania,
- opracowanie i realizacja Programu Wychowawczego klasy zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczym i Profilaktyki,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia, podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych;
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,

- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, logopedą, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz ucznia, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do sprawdzianów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne, dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

Pedagog i psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,

- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne w celu ustalenia stanu mowy uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Terapeuta pedagogiczny:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami uczeniu się,
- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nauczyciele - bibliotekarze:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,

Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich,
- informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dziecka,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych szkoły podstawowej (przeprowadzanie sondaży, ankiet),
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (*Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczy i Profilaktyki*).

Środowisko lokalne:

pomoc w oddziaływaniach wychowawczych

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr. 1 w Katowicach
2. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Katowicach
3. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
4. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
5. Straż Miejska
6. Policja
7. Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
8. Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Uzależnień
9. Urząd Miejski – Wydział Edukacji

IV. OBSZARY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH WRAZ Z KONKRETNymi ZADANIAMI EDUKACYJNYMI I SPOSOBAMI ICH REALIZACJI.

OBSZAR I KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI PERSONALNYCH – BUDOWANIE SYSTEMU WARTOŚCI			
ZADANIA DO REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<p>1.Odkrywanie swoich możliwości, uzdolnień oraz własnej indywidualności.</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija swoje umiejętności i kreatywność; - odkrywa własne uzdolnienia i możliwości; - rozwija swoje potrzeby i zainteresowania; - świadomie wybiera formy rozwoju własnych zainteresowań; - uświadamia sobie własną indywidualność i różnorodność; - samodoskonalą się w wybranych przez siebie kierunkach; - rozwija umiejętności uczenia się; - poznaje dorobek kulturalny naszego regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu Indywidualni.pl - na wszystkich zajęciach edukacyjnych ; - organizowanie zajęć z uczniem zdolnym; - przygotowanie do konkursów przedmiotowych, olimpiad; - stworzenie bardzo bogatej ofert zajęć dodatkowych (kółka przedmiotowe, językowe, sportowe); - na zajęciach dodatkowych; - w pracy własnej ucznia; - w trakcie zajęć warsztatowych z psychologiem, pedagogiem; - indywidualne rozmowy z wychowawcą; - w kołach zainteresowań - realizowanie indywidualnych projektów edukacyjnych, badań, obserwacji zgodnie z zainteresowaniami uczniów (ale coraz trudniejszych, nowych); - prezentacje efektów realizacji indywidualnych zadań uczniów ; - uczenie metod efektywnej nauki; - pomaganie w umiejętnym organizowaniu czasu wolnego i czasu pracy: - uczenie zasad pracy umysłowej; - organizacja przerw; - praca w kółkach przedmiotowych; - organizacja konkursów; - wyjścia do teatrów, kin, muzeów; 	<p>wychowawcy nauczyciele bibliotekarze specjaliści rodzice</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - giełda form spędzania czasu wolnego; - wycieczki klasowe; - uczenie korzystania z różnych źródeł informacji; 	
<p>2.Kształtowanie poprawnej komunikacji interpersonalnej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność poprawnej komunikacji; - konstruktywne wyraża swoje myśli oraz uczucia; - doskonali umiejętności wyrażania własnego zdania i przekonań niekiedy w opozycji do innych; - ma świadomość własnych granic i umiejętność respektowania granic innych osób; - ma zdolność korzystania z nabytej umiejętności z zakresu komunikacji werbalnej i pozawerbalnej; <p>- w sposób jasny i zrozumiały komunikuje się z otoczeniem (dorosłymi i rówieśnikami);</p> <p>- regularnie uczestniczy w zajęciach z logopedą aby korygować zdiagnozowane wady wymowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia psychoedukacyjne z zakresu komunikacji interpersonalnej, komunikatów werbalnych i pozawerbalnych oraz pojęcia stawiania granic i ich respektowania; - indywidualne spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym; - „pogadanki” na godzinach wychowawczych; <p>- wspieranie indywidualnej terapii logopedycznej uczniów z zaburzeniami mowy;</p> <p>- intensyfikowanie współpracy logopedy i nauczyciela na rzecz edukacji językowej;</p>	<p>wychowawca nauczyciele przedmiotów psycholog pedagog rodzice logopeda</p>
<p>Wspomaganie rozwoju językowego wszystkich uczniów.</p>			
<p>3. Wspomaganie umiejętności posługiwania się językiem polskim u uczniów którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija i kształtuje umiejętności posługiwania się językiem polskim w mowie i w piśmie; - rozumie kierowane do niego polecenia; - w sposób jasny i zrozumiały komunikuje się z otoczeniem (dorosłymi i dziećmi); 	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza umiejętności posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie (rozpoznanie możliwości i potrzeb ucznia) ; - dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb edukacyjnych osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących 	<p>wychowawcy nauczyciele specjaliści rodzice</p>

<p>państw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integruje się ze środowiskiem rówieśniczym i szkolnym; - regularnie uczestniczy w zajęciach wyrównawczych z języka polskiego lub innych przedmiotów w wypadku stwierdzenia braków w zakresie realizacji podstawy programowej danego przedmiotu. 	<p>obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć wyrównawczych w zakresie języka polskiego lub innego przedmiotu (w przypadku stwierdzenia braków w realizacji podstawy programowej tego przedmiotu); - stwarzanie okazji do nabywania przez uczniów doświadczeń w komunikowaniu się na wszystkich zajęciach edukacyjnych; - zajęcia integracyjne dla zespołów klasowych, w których uczą się dzieci przybywające z zagranicy; - ścisłą współpracę z rodzicami ucznia (wsparcie i pomoc dydaktyczną – wychowawczą); 	
<p>4.Zamiłowanie do poszukiwania, zgłębiania, dociekania prawdy, fascynacji pięknem.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eksploruje otaczający go świat; - uczy się „organizacji” uczenia się; - prowadzi własne obserwacje; - wykonuje doświadczenia, poszukuje samodzielnych rozwiązań; - uczy się rozwiązywania złożonych problemów poznawczych; - potrafi dociekać, zgłębiać, poszukiwać; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie wspólnie z nauczycielem złożonych problemów poznawczych mających wiele rozwiązań, wymagających negocjacji, badań i doświadczeń; - organizowanie debat, dyskusji, literackich spotkań, inscenizacji, recytacji; - organizowanie apeli, konkursów szkolnych i międzyszkolnych; - oglądanie filmów, sztuk teatralnych, wystaw; - udział w koncertach muzycznych; - organizacja wycieczek dydaktycznych; - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych; - lekcje wychowawcze, - spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym, prezentacje sposobów uczenia się; 	<p>wychowawca nauczyciele przedmiotów bibliotekarze psycholog pedagog rodzice</p>

<p>5.Wzmocnienie zainteresowań i aktywności czytelniczej uczniów.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętności obcowania z książką; - rozwija swoje zainteresowania w oparciu o literaturę popularnonaukową i piękną; - potrafi uważnie słuchać i rozumie treści przekazywane poprzez słuchanie czytanej literatury; - uczy się szacunku dla słowa pisanego; - dba o książki; podręczniki; 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie potencjału i roli biblioteki szkolnej poprzez zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami), w szczególności lektur szkolnych; - zwiększenie aktywności nauczycieli w zakresie rozwijania czytelnictwa uczniów; - rozwój współpracy pomiędzy szkołą a bibliotekami publicznymi i bibliotekami pedagogicznymi (udział w lekcjach bibliotecznych); - współpraca z rodzicami i uzyskanie opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego w sprawie zakupu książek; - organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo (PoczytajMY - akcja czytania dzieciom przez uczniów gimnazjum), nauczycieli i uczniów starszych klas); - Akademia Rodzica dotycząca tematyki wpływu czytania na rozwój dzieci i młodzieży. 	<p>nauczyciele bibliotekarze wychowawcy uczniowie rodzice</p>
<p>6.Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w sposób bezpieczny posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem, - wykorzystuje sieć komputerową do komunikowania się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych; - potrafi wyszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje z różnych źródeł; - rozwiązuje problemy i podejmuje decyzje z wykorzystaniem komputera, z zastosowaniem podejścia logarytmicznego; - wykorzystuje komputer oraz programy i gry edukacyjne do poszerzania wiedzy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie kompetencji informatycznych nauczycieli poprzez udział w szkoleniach, kursach (np. MC ,Szkolenia – FRSE; - wykorzystanie technologii informatycznych podczas zajęć edukacyjnych; - realizacja projektu Indywidualni. pl (poznawanie własnych predyspozycji oraz metod i technik uczenia się dostosowanych do indywidualnego profilu ucznia) - wykorzystanie metod aktywnych; - prowadzenie zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych z zakresu informatyki; 	<p>wychowawcy nauczyciele rodzice nauczyciel informatyki pedagog psycholog</p>

	<p>i umiejętności z różnych dziedzin oraz do rozwijania zainteresowań;</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwie ocenia zagrożenia i ograniczenia oraz docenia społeczne aspekty rozwoju i zastosowania komputera; - zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego); - nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia pozalekcyjne z zakresu robotyki; - udział uczniów w konkursach z zakresu informatyki; 	
<p>7.Poznawanie własnej sfery uczuciowej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość własnych emocji i ich sposobów wyrażania oraz wpływu na samego siebie i inne osoby z otoczenia; - poszerza zasoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach – konstruktywnie rozwiązuje konflikty; - poszerza świadomość różnorodności reagowania emocjonalnego przez innych członków grupy, klasy; - nabywa umiejętności wchodzenia w relacje z rówieśnikami zachowując własną indywidualność oraz szanując indywidualność innych; - ma poczucie własnej wartości; - wdraża się do samooceny i autorefleksji; - wypracowuje własne sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi (presja własna, otoczenia, stres, konflikt) oraz nabywa nowych kompetencji w tym zakresie; - ma świadomość konsekwencji własnych zachowań i umiejętność wyciągania 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia grupowe o charakterze psychoedukacyjnym i terapeutycznym mające na celu rozwijanie umiejętności konstruktywnego wyrażania emocji, wzmacniania poczucia własnej wartości oraz kształtowania postaw empatycznych i asertywnych; - zajęcia integracyjne - poznawanie sposobów radzenia sobie z presją otoczenia i stresem. - indywidualne spotkania z psychologiem i pedagogiem; - zajęcia i rozmowy z wychowawcą; - uczenie właściwego przyjmowania pochwał i krytyki; - cała działalność wychowawcza szkoły; - prowadzenie zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych, umożliwianie przeżywania różnorodnych sytuacji; - monitorowanie przez nauczycieli reakcji uczniów w sytuacjach konfliktowych: 	<p>nauczyciele wychowawcy pedagog psycholog rodzice</p>

	<p>wniosków na przyszłość;</p> <ul style="list-style-type: none"> - buduje własną tożsamość i poszerza świadomość własnych zasobów i ograniczeń; - potrafi w sposób konstruktywny poddać analizie sytuacje, których doświadcza wyciągając dla siebie wnioski; 	<p>modelowanie właściwych postaw;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie zgodnych z WZO konsekwencji; 	
<p>8.Kształtowanie poczucia wartości i godności, budowanie systemu i hierarchii wartości.</p>	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zachowania asertywne, uległe, agresywne i zna ich przyczyny; - akceptuje i stosuje normy i zasady kulturalnego zachowania się; - stosuje zwroty grzecznościowe; - wie jak zachować się w miejscach publicznych; - doskonali umiejętność konstruktywnego rozwiązywania sporów i konfliktów; - buduje i doskonali własny system wartości w oparciu o normy społeczno – kulturowe; - dostrzega wartości dla których warto żyć; - rozwija poczucie własnej wartości i wyrażania siebie; - rozwija umiejętność pozytywnego myślenia o sobie; - stara się szanować i respektować prawa swoje i innych; - świadomie i odpowiedzialnie dokonuje wyborów aktywnie kształtując swoją przyszłość; - rozpoznaje swoją tożsamość; - potrafi się zaprezentować na forum klasy; - w sposób pewny i suwerenny podchodzi do krytyki; 	<ul style="list-style-type: none"> - w trakcie wszystkich zajęć (ze szczególnym uwzględnieniem studium nad literaturą); - w czasie godzin wychowawczych; - w rozmowach nauczyciela z uczniem; - organizowanie samooceny dotyczącej wykonania zadania, zachowania w zespole; - ustalanie reguł zachowania; - organizowanie dyskusji, debat, warsztatów, negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych; - organizowanie zajęć i ćwiczeń z zakresu pedagogiki terapeutycznej i psychoedukacji; - organizowanie obserwacji zjawisk społecznych w najbliższym otoczeniu; - przekształcanie w twórczy sposób naturalnie zaistniałych sytuacji (np. za pomocą dramy); - przygotowanie ankiet , kwestionariuszy- badanie opinii; - swobodna twórczość; - treningi asertywności, dyskusje, rozmowy o wartościach; 	<p>wychowawca nauczyciele przedmiotów psycholog pedagog rodzice</p>

<p>9. Rozumienie i szanowanie własnej autonomii. Poszanowanie niezależności i wolności innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonali sposoby rozpoznawania i komunikowania własnych potrzeb; - rozpoznaje swoje mocne i słabe strony; - rozumie potrzebę poznawania siebie; - świadomie kształtuje swoją rolę w grupie; - szanuje prawa innych; - potrafi realizować własne potrzeby z uwzględnieniem potrzeb innych; - uwrażliwia się na różnego typu procesy w kontaktach międzyludzkich; - potrafi współdziałać z grupą; - buduje system własnej wartości; - doskonali umiejętność wyrażania własnego zdania w sposób zrozumiały dla innych i zgodny z przyjętymi zasadami współżycia społecznego; - ma świadomość własnej indywidualności i autonomii. 	<ul style="list-style-type: none"> - w czasie godzin wychowawczych; - w rozmowach nauczyciela z uczniem; - realizacja elementów programu profilaktycznego „Bliżej”; - organizowanie samooceny dotyczącej wykonania zadania, zachowania w zespole; - ustalanie reguł zachowania; - organizowanie dyskusji, debat, warsztatów, negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych; - organizowanie zajęć i warsztatów z zakresu psychoedukacji; - organizowanie obserwacji zjawisk społecznych w najbliższym otoczeniu; - przekształcanie w twórczy sposób naturalnie zaistniałych sytuacji (np. za pomocą dramy, inscenizacji); - realizacja projektów edukacyjnych; - organizacja akcji charytatywnych; - pomoc koleżeńska, reagowanie na potrzeby innych; 	<p>wychowawca nauczyciele przedmiotów psycholog pedagog rodzice</p>
<p>10. Stawianie celów i osiągnięcie ich.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie wybierać cele i środki do ich realizacji; - uczy się poszukiwania różnego typu rozwiązań dostosowanych do własnych możliwości; - potrafi weryfikować własne cele w oparciu o rozpoznawanie swoich mocnych i słabych stron; - doskonali umiejętność świadomego 	<ul style="list-style-type: none"> - w trakcie wszystkich zajęć (poprzez uwzględnienie w ocenie pracy: punktualności wykonania, nakładu pracy i formy jej prezentacji); - praca metodą projektów; - w pracach grupowych; - w pracach typu organizacyjnego; - w działalności samorządowej uczniów; - rozwiązywanie nowych, nieznanych problemów za pomocą technik 	<p>nauczyciele wychowawcy pedagog psycholog rodzice</p>

	<p>dokonywania wyborów i podejmowania decyzji oraz przewidywania ich konsekwencji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywnie dąży do realizacji stawianych sobie celów; - potrafi planować swoją przyszłość w oparciu o własny system wartości i ideałów; - podejmuje autonomiczne i kreatywne decyzje co do kierunku swojego dalszego rozwoju; - potrafi dokonać świadomego wyboru kierunku dalszego kształcenia i uzasadnić swój wybór; - świadomie i konstruktywnie wpływa na otaczającą go rzeczywistość, 	<p>parateatralnych,</p>	
<p>11. Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych. Preorientacja zawodowa.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębia wiedzę o interesujących go zawodach; - zapoznaje się ze strukturą szkolnictwa ponadgimnazjalnego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu; - zna zasady naboru elektronicznego do szkół ponadgimnazjalnych; - zna czynniki determinujące wybór przyszłego zawodu (zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy); - nabywa umiejętności samooceny i ustaleniu swoich mocnych i słabych stron; - kształtuje właściwą postawę wobec pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe – realizacja treści nauczania zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów; - lekcje przedsiębiorczości; - lekcje WOS; - godziny z wychowawcą; - ekspozowanie publikacji dotyczących różnych zawodów; - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze; - spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół gimnazjalnych w ramach „Dni otwartych”; - udział w „Targach edukacyjnych”; - zajęcia warsztatowe z Pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej (doradcami zawodowymi); 	<p>nauczyciele przedmiotów pedagog psycholog rodzice uczniowie pracownicy poradni</p>

	<p>długofalowego planowania i realizacji celów;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna następstwa chybionych wyborów przyszłej szkoły (wybory „towarzyskie”); - potrafi samodzielnie zgromadzić konieczną do rekrutacji dokumentację; - trafnie ocenia posiadane predyspozycje i ograniczenia; 	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem; - spotkania z rodzicami 	
<p>12.Kształcenie postawy twórczego i refleksyjnego myślenia.</p>	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwia się na piękno; - przygotowuje się do świadomego odbioru sztuki; - uczy się kreatywnie wpływać na otoczenie; - potrafi wyrażać swoje uczucia za pomocą różnego typu twórczości artystycznej; - w twórczy sposób podchodzi do rozwiązywania stawianych mu zadań i obowiązków; - uczestniczy w różnorodnych formach działalności artystycznej; - uzewnętrznia emocje w kontakcie ze sztuką; - odczuwa potrzebę stałego kontaktu ze sztuką; 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w czynnym wypoczynku jako okazja do duchowego doskonalenia się (wycieczki edukacyjne, plenery plastyczne, wystawy, wyjścia do teatru); - współistnienie w grupie; - odkrywanie własnych upodobań; - kultywowanie tradycji, obyczajów bliższego i dalszego środowiska; - udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych; - udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach; - poszukiwanie w sztuce (literaturze, filmie, muzyce) wzorów godnych naśladowania; - samodzielność jako postawa twórcza: prace plastyczne i techniczne; 	<p>wychowawcy nauczyciele zajęć teatralnych nauczyciele przedmiotów psycholog pedagog rodzice</p>

OBSZAR II ROZWÓJ SPOŁECZNY

ZADANIA DO REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<p>1.Kształtowanie postaw prospołecznych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych; - rozwija poczucie przynależności do klasy 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć integracyjnych w zespołach klasowych, do których dołączyli nowi uczniowie; 	<p>nauczyciele wychowawcy opiekunowie</p>

	<p>i szkoły;</p> <ul style="list-style-type: none"> - integruje się z zespołem klasowym; - zna i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie; - zachowuje się tolerancyjnie, dostrzega potrzeby innych; - szanuje odmiennosc innych w sferze wiary, poglądów, zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej; - wzbogaca wiedzę dotyczącą ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości; - rozwija wrażliwość społeczną; - wdraża się do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie; - dokonuje oceny własnych zachowań, podejmuje próby wyciągania wniosków; - uświadamia sobie konieczność dokonywania samokontroli; 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja elementów programu profilaktycznego „Bliżej” (przeciwdziałającego wykluczeniu społecznego) oraz programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł”; - odgrywanie scenek rodzajowych, drama; - pogadanki, dyskusje, filmy; - stosowanie aktywizujących metod i form pracy (burza mózgów, drzewko decyzyjne, itp.); - wypracowanie wewnątrzklasowego kodeksu postępowania; - godziny z wychowawcą; - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne; - zajęcia pozalekcyjne i sportowe; - lekcje biblioteczne; - działalność Samorządu Uczniowskiego; - zajęcia dodatkowe o charakterze psychoedukacyjnym z zakresu psychologii i pedagogiki społecznej (komunikacja, tolerancja, współpraca, wsparcie społeczne); - rozbudzanie postaw prospołecznych; - organizowanie pomocy koleżeńskiej; - udział w akcjach charytatywnych; - realizacja projektu gimnazjalnego dotyczącego wolontariatu; 	<p>samorządu pedagog psycholog bibliotekarze rodzice</p>
<p>2.Wdrażanie do współpracy.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej; - ma poczucie przynależności do grupy rówieśniczej; - rozwija umiejętności aktywnego słuchania; 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie metod aktywnych w trakcie wszystkich zajęć edukacyjnych; - realizacja elementów programu profilaktycznego „Bliżej”; - rozmowy, pogadanki; - gry i zabawy integrujące zespół klasowy; - zajęcia psychoedukacyjne; 	<p>nauczyciele wychowawcy pedagog psycholog bibliotekarze rodzice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - stara się racjonalnie oceniać sytuację i formułować sprawiedliwe sądy; - uczy się wrażliwości na potrzeby innych; - współpracuje z innymi w nauce, zabawie i sytuacjach życiowych; - wie w czym wyraża się odmienność i niepowtarzalność każdego człowieka; - rozpoznaje i nazywa zachowania agresywne; - prezentuje postawę przeciw przemocy; - podaje przykłady konfliktów między ludźmi i proponuje sposoby ich rozwiązywania; - potrafi w sposób racjonalny rozwiązywać konflikty; - rozumie pojęcia: koleżeństwo, tolerancja, przyjaźń, współpraca, pomoc; - stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych (asertywnie przedstawia własne potrzeby i prawa oraz odmawia przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych); 	<ul style="list-style-type: none"> - filmy edukacyjne; - współtworzenie z uczniami norm i zasad obowiązujących w grupie oraz ich respektowanie; - słuchanie utworów literackich związanych z zachowaniami społecznymi, formułowanie ocen i wyciąganie wniosków; - przestrzeganie zasad kulturalnego zachowanie się w stosunku do innych osób i w miejscach publicznych; - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne; - zajęcia pozalekcyjne i sportowe; - lekcje biblioteczne; - udział w organizacji akcji charytatywnych i wolontariacie; 	
<p>3. Respektowanie praw człowieka w szkole.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna swoje prawa i obowiązki; - pogłębia znajomość i rozumienie zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka; - potrafi przestrzegać praw i obowiązków i w razie potrzeby z nich korzystać; - bierze udział w formułowaniu kontraktów klasowych; - potrafi przestrzegać obowiązujących w szkole regulaminów i statutu szkoły; 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze; - zajęcia psychoedukacyjne z psychologiem/pedagogiem szkolnym; - warsztaty; - formułowanie klasowego kodeksu praw i obowiązków; - zaznajamianie uczniów z obowiązującymi w szkole dokumentami (WZO, Statut Szkoły); 	<p>wychowawcy nauczyciele przedmiotów pedagog psycholog rodzice</p>

<p>4.Rozwój samorządności.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje prawa , obowiązki i zasady działania samorządu klasowego gimnazjum; - wypracowuje zasady działania samorządu klasowego; - poznaje rolę i zadania Samorządu Uczniowskiego ; - aktywnie uczestniczy w realizacji zadań na rzecz klasy i szkoły; - ma poczucie przynależności do wspólnoty szkolnej; - dba o wizerunek szkoły; - współtworzy zwyczaje i tradycję szkoły; - dba o mienie szkoły; - jest współodpowiedzialny za podjęte działania, analizuje je; - potrafi ocenić i wybrać właściwą dla siebie postawę; - poznaje struktury samorządu lokalnego; - uczy się zasad demokracji; 	<ul style="list-style-type: none"> - działalność Samorządu Uczniowskiego; - na godzinach wychowawczych zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia oraz zapoznanie ze Statutem Szkoły; - stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole; - zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa (lekcje historii, wychowawcze, pogadanki); - uczenie zasad demokracji przez stosowanie metod aktywnego nauczania; - wykorzystanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej; - udział w pracach organizacji uczniowskich; - organizacja imprez klasowych, szkolnych i międzyszkolnych; - organizowanie akcji charytatywnych; - organizowanie pomocy koleżeńskiej; 	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów; pedagog psycholog rodzice opiekun samorządu szkolnego bibliotekarze</p>
<p>5.Kształtowanie postaw patriotycznych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wzbogaca wiedzę o regionie i kraju; - zaznajamia się z tradycjami, historią i kulturą narodową; - stopniowo kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej; - jest otwarty na wartości kultury Europy; - stopniowo zapoznaje się z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; - szanuje symbole, tradycje i miejsca pamięci narodowej; - zachowuje właściwą postawę podczas 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w uroczystościach szkolnych; - obchody świąt państwowych (Święto Niepodległości; 3 Maja), ważnych wydarzeń historycznych, religijnych; - wycieczki w ramach edukacji regionalnej; - zwiedzanie skansenów, muzeów; - wycieczki do miejsc pamięci narodowej, opieka nad nimi; - „Żywe lekcje historii”; - lekcje historii, WOS, sztuki; - lekcje biblioteczne; - udział w konkursach dotyczących wiedzy patriotycznej oraz Unii Europejskiej; 	<p>wychowawcy bibliotekarze nauczyciele przedmiotów (historia, WOS) rodzice</p>

	uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych; - wie jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim zostać;		
6.Poznawanie dorobku kultury.	Uczeń: - poznaje tradycje innych narodów oraz ich dorobek kulturalny; - rozpoznaje oraz buduje wartości i postawy patriotyczne; - poznaje tradycje narodowe i wyraża dla nich szacunek; - zna święta narodowe, rozumie ich znaczenie; - świadomie i aktywnie uczestniczy we wszystkich uroczystościach rodzinnych, szkolnych i środowiskowych; - szanuje tradycje narodowe; - buduje poczucie tożsamości narodowej;	- kultywowanie tradycji, obyczajów bliższego i dalszego środowiska; - udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych; - organizowanie w klasach świąt: Dzień Chłopaka, Andrzejki, Wigilia, Dzień Matki itp. - pogadanki związane ze świętami religijnymi; - ukazywanie związków pomiędzy tradycją rodzinną i narodową przy organizowaniu Świąt Wielkiej Nocy, Bożego Narodzenia; - udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach; - udział w rekolekcjach i przedstawieniach o treści religijnej; - poszukiwanie w sztuce (literaturze, filmie, muzyce) wzorów godnych naśladowania; - znajomość znaczenia naturalnego i kulturalnego dziedzictwa regionu (zabytki architektury i malarstwa);	wychowawcy bibliotekarze nauczyciele przedmiotów (historia, WOS) rodzice
7.Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną.	Uczeń: - rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka; - zna swoje prawa i obowiązki jako członek rodziny; -uczy się systemu wartości rodzinnych; - stopniowo pogłębia swoją wiedzę na temat rodziny i zasad jej funkcjonowania; - rozumie znaczenie praw naturalnych i tych ustanowionych przez człowieka;	- lekcje wychowawcze; - wzmacnianie zaangażowania rodziców w proces wychowania szkoły; - angażowanie rodziców w pomoc i aktywny udział w uroczystościach szkolnych; - organizowanie imprez okolicznościowych np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny; - prezentacja dorobku uczniów podczas zebrań z rodzicami; - indywidualne rozmowy z rodzicami; - pedagogizacja rodziców;	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog rodzice

<p>8.Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszerza wiedzę dotyczącą środowiska przyrodniczego; - poznaje współzależność pomiędzy różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumie przyczyny skutków ingerencji człowieka w świat przyrody; - rozumie konieczność prowadzenia akcji ekologicznych; - czuje się odpowiedzialny za stan przyrody i jej przyszłość; - inicjuje i realizuje działania korzystne dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety, prelekcje; - realizacja zajęć biologii, geografii, chemii; - udział w akcjach sprzątanía świata; - udział w wycieczkach, konkursach ekologicznych; - organizacja konkursów szkolnych i międzyszkolnych o tematyce ekologicznej; - prowadzenie akcji np. zbiórka makulatury, zużytych baterii, akcja „Korki nie tylko we wtorki”, selektywna zbiórka surowców wtórnych; - obchody Dnia Ziemi, Sprzątanía Świata; - zwiedzanie muzeum; - filmy edukacyjne i fabularne; - wycieczki; - akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski; - wystawy; 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele biologii, geografii; chemii • bibliotekarze • rodzice • opiekunowie samorządu
--	---	--	--

OBSZAR III PROMOWANIE ZACHOWAŃ PROZDROWOTNYCH

ZADANIA DO REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<p>1.Rozwijanie sprawności fizycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie potrzebę ruchu i aktywności jako źródła zdrowia; - czerpie radość z ruchu; - rozwija sprawność motoryczną, koordynację wzrokowo – ruchową i koncentrację na bodźcach z ciała; - chętnie bierze udział w grach zespołowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie sprawności fizycznej uczniów na zajęciach WF, zajęciach SKS, fakultetach sportowych- piłka nożna, piłka siatkowa, gimnastyka, AIKIDO; - imprezy sportowe; - w trakcie gier i ćwiczeń; - na rajdach, na wycieczkach, wyjazdach o 	<p>nauczyciele WF wszyscy nauczyciele wychowawcy specjaliści rodzice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego na powietrzu; - rozwija tężyznę fizyczną i doskonali swoje umiejętności; - rozumie potrzebę podnoszenia swojej sprawności fizycznej; - poznaje zasady troski o swoje ciało; - świadomie troszczy się o swoją sprawność fizyczną; - uczestniczy w wybranych przez siebie formach aktywności sportowej; 	<p>charakterze sportowym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w olimpiadzie sportowej, dniach sportu; - promowanie zdrowego stylu życia: sport, wycieczki, higiena, relaks, itd., - korygowanie wad postawy 	
2.Kształtowanie nawyku dbałości o higienę osobistą.	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie konieczność dbania o czystość osobistą; - zna podstawowe zasady higieny osobistej i przestrzega ich; - potrafi utrzymywać czystość we własnym otoczeniu; - wie jak należy dbać o higienę osobistą w okresie dojrzewania; 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pielęgniarką; - pogadanki, dyskusje dotyczące higieny osobistej; - udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej; - wdrażanie uczniów do utrzymywania miejsca pracy w czystości na każdych zajęciach edukacyjnych; 	wychowawcy nauczyciele przedmiotów higienistka rodzice
3.Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady prawidłowego odżywiania się oraz ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną (piramida żywieniowa); - wyjaśnia dlaczego należy stosować dietę zróżnicowaną i dostosowaną do potrzeb organizmu; - potrafi obliczyć indeks masy ciała, wie jakie są konsekwencje niewłaściwego odżywiania się (otyłość, niedowaga); - analizuje potrzeby energetyczne organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe biologii, wychowania fizycznego; - spotkania z pielęgniarką; - filmy edukacyjne, literatura młodzieżowa; - przedstawienia profilaktyczne; - programy profilaktyczne; - wspólne przygotowywanie potraw z użyciem różnych grup produktów spożywczych; - przygotowywanie imprez urodzinowych 	wychowawcy nauczyciele przedmiotów higienistka pedagog psycholog rodzice

	<p>oraz porównuje wybrane formy aktywności pod względem zapotrzebowania na energię;</p>	<p>i uroczystych poczęstunków szkolnych; - przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania się przy stole, zachęcanie do dbałości o czystość i estetyczny wygląd;</p>	
<p>4.Profilaktyka zdrowotna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdrowie fizyczne: <ul style="list-style-type: none"> - dba o swoje zdrowie; - zna sposoby zapobiegania chorobom (właściwe odżywianie, szczepienia ochronne, aktywność fizyczna, przestrzeganie zasad higieny, właściwe zachowanie się w sytuacji choroby); - wie jak udzielić pierwszej pomocy; - zna podstawowe zagrożenia zdrowia ze strony środowiska przyrodniczego, wie jak się przed nimi uchronić; - zna zasady zachowania podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych; - zna rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania; - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego stosowania leków; - wie jak unikać chorób cywilizacyjnych (HIV/AIDS) oraz przenoszonych drogą płciową; - zna normy społeczne zachowań seksualnych; • Zdrowie psychiczne <ul style="list-style-type: none"> - potrafi korzystać z indywidualnego wypoczynku; - wie w jaki sposób odpoczywać aktywnie; - rozumie potrzebę odpoczynku; 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje biologii, chemii, wychowania fizycznego; - pogadanki, rozmowy o tematyce prozdrowotnej, - warsztaty; - zajęcia z wychowawcą; - uświadomienie uczniom zagrożeń jakie niosą choroby cywilizacyjne i jak się przed nimi uchronić; - filmy dotyczące tematyki zdrowia; - spotkania z pielęgniarką szkolną; - wdrażanie do codziennego pobytu na świeżym powietrzu, uzmysłowienie jego znaczenia dla zdrowia; <ul style="list-style-type: none"> - promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen czas poświęcony na naukę i wypoczynek; - ćwiczenia relaksacyjne i ruchowe kształcące 	<p>wychowawcy nauczyciele przedmiotów pedagog psycholog higienistka rodzice</p>

- zna wpływ snu na przebieg procesu uczenia się i zapamiętywania oraz odporność organizmu;
 - wymienia czynniki wywołujące stres oraz skutki jego wpływu na funkcjonowanie organizmu;
 - uczy się radzenia sobie w sytuacjach stresowych, trudnych;
 - wie jak i stara się opanowywać gwałtowne reakcje emocjonalne;
 - próbuje rozpoznać i nazwać swoje emocje;
 - rozumie znaczenie pozytywnych relacji społecznych dla własnego samopoczucia;
 - wie w jaki sposób można dawać i otrzymywać wsparcie społeczne;

umiejętności panowania nad własnym ciałem, odprężeniem, koncentracją uwagi;
 - warsztaty profilaktyczne;
 - trening zastępowania agresji;
 - program profilaktyczny „Bliżej”;
 - filmy edukacyjne; drama, scenki;
 - debaty, dyskusje, projekty własne uczniów;
 - zajęcia z psychologiem szkolnym z zakresu rozwijania inteligencji emocjonalnej; relaksacji;
 - ćwiczenia w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji;

V. KALENDARZ ŚWIĄT, UROCZYŚCIOŚCI I WAŻNYCH WYDARZEŃ ZESPOŁU SZKÓŁ OMEGA.

STAŁA ZAWARTOŚĆ KALENDARZA SZKOŁY	
<ul style="list-style-type: none"> • organizacyjne posiedzenie rady pedagogicznej • uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego • BHP – bezpieczna droga do szkoły (godzina wychowawcza) • zapisy uczniów na zajęcia pozalekcyjne • akcja sprzątanie świata– generalne porządki • rajd integracyjny OMEGI 	WRZESIEŃ

<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Chłopca [30.IX] • informacyjne zebranie rodziców 	
<ul style="list-style-type: none"> • pasowanie na ucznia klasy I G • Europejski Dzień Języków • apel z okazji Święta Edukacji Narodowej -Dzień Nauczyciela [14.X] • zbiórka darów dla schroniska dla zwierząt • indywidualne konsultacje dla rodziców 	PAŹDZIERNIK
<ul style="list-style-type: none"> • Narodowe Święto Niepodległości [11.XI] • Salon wróż andrzejkowych [30.XI] • indywidualne konsultacje dla rodziców 	LISTOPAD
<ul style="list-style-type: none"> • przedświąteczna akcja charytatywna „Szlachetna Paczka” • Mikołaj w szkole • życzenia świąteczne dla przyjaciół szkoły • konkurs kolęd i życzeń świątecznych • szkolna Wigilia – Jasełka • zebrania z rodzicami • przerwa świąteczna 	GRUDZIEŃ
<ul style="list-style-type: none"> • witamy Nowy Rok [2.I] • prezentacja projektu gimnazjalnego klasy II G • Dzień Babci [21.I] i Dzień Dziadka [22.I] • Koncert noworoczny z okazji Dnia Babci i Dziadka • noworoczne zabawy taneczne, baliki klasowe i bale przebierańców • BHP – bezpieczeństwo podczas zabaw zimowych 	STYCZEŃ
<ul style="list-style-type: none"> • zebranie dla rodziców-przekazanie ocen opisowych • ferie zimowe • WALENTYNKI – szkolna poczta walentynkowa 	LUTY
<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Otwarty Szkoły • Europejski Dzień Wiosny • Międzynarodowy Dzień Teatru • Rekolekcje wielkopostne • Klasowe śniadania wielkanocne • Konkursy wielkanocne 	MARZEC
<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Samorządności Uczniowskiej /prima aprilis/ 	KWIECIEŃ

<ul style="list-style-type: none"> • Dzień przedmiotów przyrodniczych • wiosenne generalne porządki w szkole i wokół szkoły • Apel z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego • Święto Ziemi 	
<ul style="list-style-type: none"> • Święto Konstytucji 3-go Maja • Przegląd Małych Form Teatralnych OMEGA 2016 • Święto Rodziny, Dzień Mamy i Taty • Dzień Matki [26.V] • Europejski Dzień Wiosny 	MAJ
<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne konsultacje dla rodziców • Dzień Dziecka - Dzień sportu • Dzień Ojca [23.V] • BHP – bezpieczeństwo podczas ferii letnich • pożegnanie absolwentów • uroczyste zakończenie roku szkolnego /FESTYN/ • ferie letnie 	CZERWIEC

VI. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO.

Oceny efektów realizacji Programu Wychowawczego, obok bieżącego monitorowania, dokonuje się na półrocznej i końcowej radzie pedagogicznej. Podstawę dla formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- na zakończenie I semestru i roku szkolnego na tydzień przed Radą Plenarną w formie pisemnej wychowawca sporządzi roczne sprawozdanie z realizacji programu w swojej klasie;
- na zakończenie I semestru i roku szkolnego psycholog/pedagog sporządzi pisemne sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczego w Gimnazjum, a w czasie Rady Plenarnej przedstawi je wszystkim wychowawcom;
- wnioski z obserwacji zachowań uczniów,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami i uczniami,

- analiza dokumentów - dzienniki zajęć, osiągnięcia w konkursach,
- analiza ankiet ewaluacyjnych dla rodziców, nauczycieli i uczniów

Dyrektor szkoły na pierwszej w nowym roku szkolnym Radzie Pedagogicznej powróci do zeszłorocznego sprawozdania i wraz z wychowawcami opracuje nowy program wychowawczy na nowy rok szkolny, wyznaczy odpowiedzialnych ze realizacją zadań.

**Zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 36/15/16
z dnia 29 sierpnia 2016 roku.**